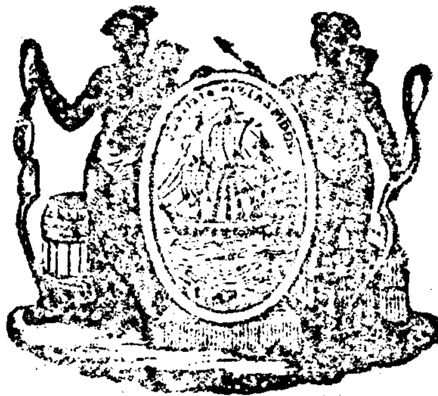
Ao. 1858. Dingsdag

No. 56. 11 Mei.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

RESOLUTIE

van den 7n. Mei 1858 No. 1,

bepalende de plaatsing in het Gouvernements-blad van het Koninklijk Besluit van den 23n. Februarij 1858, Staatsblad No. 10, en van het daarin vervatte tractaat van vriendschap en handel met Perzie.

DE GENERAAL MAJOOR,
ADJUDANT VAN DEN KONING IN BUITENGEWONE DIENST, GOUVERNEUR DER KOLONIE
SURINAME.

Ontvangen hebbende bij missive van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 18n. Maart d. j. La. H No. 22 | 76, ter afkondiging, een exemplaar van het Staatsblad van het loopende jaar No. 10, waarin geplaatst het Koninklijk Besluit van den 23n. Februarij 1858, en het daarin vervatte tractaat van vriendschap en handel op den 3n. Julij 1857 met *Perzie* gesloten;

Heeft goed gevonden en verstaan:

Te bepalen, dat het voormeld besluit met het daarin vervatte tractaat en de vertaling daarvan, achter deze resolutie in het Gouvernements blad zullen worden geplaatst.

Paramaribo, den 7n. Mei 1858.

L. P. SCHIMPF.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur,
De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 8 Mei 1858.

(5454) Alzoo bij het Bestuur het verzoek is gedaan, om de slaven *Philip*, geboren in 1821, moedersnaam *Apolonia*, en *Christiaan*, geboren in 1825, moedersnaam *Affiba*, van den naam van Plantage *Susanna's daal*, gelegen in de divisie *boven Suriname* en *Thorarica* te doen afschrijven.

Zoo worden degenen, die vermeenen mogten redenen van bezwaar daartegen te hebben in de gelegenheid gesteld, om binnen den tijd van veertien dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie aanteekening ter Gouvernements-Secretarie te doen.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie. Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

7 Mei. Van de slavin *Anthoinette*, geboren in 1831, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan plantage *Nieuwzorg*, divisie *boven Commewijne.*

7 Mei Van het slavenkind *Francina*, geboren in 1856, dochter van *Lucia*, toebehoorende aan Elisabeth Weijman.

» » Van het slavenkind *Catharina*, geboren in 1848, dochter van *Fortuna*, toebehoorende aan den Houtgrond *Overtoom* en *Vreeland*, divisie *Para.*

» » Van de slavin *Plantina*, geboren in 1806, dochter van *Sablicka*, toebehoorende aan H. A. Römer.

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Tweede Afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopen week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

De slavin *Henriette*, aankomende C. G. D. Abrahams.

Terwijl sedert ultimo April jl. nog als afwezig zijn opgegeven:

De slaven *Jolicoeur* en *Jacob*, aankomende de plant. *Voorburg.*

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834 (G. B. No. 1) vastgesteld.

Paramaribo, den 7 Mei 1858.
De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Het **Aanslag-Register** voor de Taxatie der Huurwaarde van de Huizen en Gebouwen alhier, over de jaren 1858, 1859 en 1860 in gereedheid zijnde, wordt hierbij geadverteerd, dat hetzelve, ingevolge Art. 3 der Publicatie dd. 24 | 29 April 1837 G. B. No. 4, gedurende ééne maand, van heden af, voor belanghebbenden ten kantore van den ondergeteekende ter *visie* ligt.

Paramaribo, den 7 Mei 1858.
De provisionele Koloniale Ontvanger en Betaalmeester,
J. ELLIS.

(5410) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 14 Mei 1858, des morgens ten *half negen* ure, publiek bij executie verkoopen:

De slaven *Victoria* en *Hermelinde*, aankomende H. A. Römer.

De slavinnen *Jansie* en *Emelina*, aankomende A. M. A. Schouten.

De slaven *Bettie Rose*, *Candasie*, *Josina*, *Truitje*, *Helena*, *Willem*, *Marius*, *Ettie*, *Keetje*, *Adjuba* of *Nanette*, *Mietje*, *Johannis*, *Adolf*, *Betje*, *Martina*, *Anna*, *Martha Isabella*, *Jacques Christiaan*, aankomende S. Lijon nom. ux.

De slaven *Carolus*, *Maurits*, *Azor*, *Rozette*, *Mimie*, *Francina*, *Naatje*, *Lisette*, *Totootje*, *Anna*, *Saraatje*, *Rudolf*, *Christiaan*, *Alfred* en *Jacob*, aankomende boedel weduwe A. Welcom geboren Lobo.

De slaven *Louis*, *Saraatje* en *Eva*, aankomende A. D. Sanches.

De slaven *Eduard*, *Fannij*, *Adelaide*, *Saraatje*, *Truitje*, *Silvina*, *Charlotte* en *Josephina*, aankomende de minderjarige kinderen van J. J. Meijer.

De slavinnen *Coba*, *Catharina*, *Louisa* en *Premiere*, aankomende Joha. Josephina de Mesquita.

De slaven *Franciscus*, *Frederik*, *Acooba* of *Mijntje*, *Christina* of *Tina*, *Lena* of *Bella*, *Sophie*, *Jacobus* en *Cornelis*, aankomende L. Mean.

De slaven *Eduard*, *Anna* en *Helena*, aankomende minderjarige L. J. van Kempen.

Paramaribo, den 10 Mei 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

(5409) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 11n. Junij 1858, publiek bij executie verkoopen:

De Plantaadje **Somerzorg** cum annexis.
De Plantaadje **Driesveld** cum annexis, beiden gelegen in de Tapoeripa kreek, en
Den verlaten Grond **Blokkenbosch** cum annexis, gelegen in de Hoer Helena kreek; allen aankomende Ferrand Whaley en Jan Hudig, te *Rotterdam.*

Paramaribo, den 10 Mei 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

SEQUESTERS

der plant. *Livorno*; aandeel Erven L. E. H. FORBERGER, bieden bij inschrijving tegen *CONTANTE BETALING* te koop aan:

10 VATEN SUIKER,

om voor rekening en risico van den kooper binnen 8 dagen van Plantage te worden afgehaald.

Zullende de inschrijvings billetten ter Griffie van het Geregtshof worden aangenomen tot Woensdag den 12n. dezer, des morgens ten 9 ure. (5970)

Paramaribo, den 10 Mei 1858.

NIEUWSTIJDINGEN.

Paramaribo, *den* 10 *Mei* 1858.

De geboortedag van H. K. H. Prinses **Wilhelmina Frederika Louisa Charlotta Marianne**, tante des Konings, is gisteren met de gebruikelijke eerbewijzen herdacht geworden.

Frankrijk.

Men schrijft uit Parijs:

Uit Napels wordt gemeld, dat bij voortduring nog schokken van aardbeving te Salerno en in andere deelen van dat koningrijk waargenomen worden.

— Volgens Fransche bladen zijn te Madrid weder republikeinsche proclamatien verspreid geworden. Daarin wordt o. a. de onmiddellijke bijeenroeping aanbevolen van eene opperste junta, terwijl de hoofdpunten van het programma hierop nederkomen: eerbied voor den eigendom; onbeperkte vrijheid der drukpers; algemeen stemregt; het bezit van slechts ééne wetgevende kamer; vrijheid van eeredienst en van onderwijs; verkoop van al de goederen der geestelijkheid; de invoering eener jury voor alle vergrijpen; vermindering van het leger, dat alleen zal dienen tot bewaking der grenzen en bescherming der vestingen, terwijl de nationale garde de reserve van het leger zal uitmaken; algeheele decentralisatie; vermindering der staatsuitgaven, en verder een democratisch-republikeinsche regeringsvorm, met den nationalen wil tot grondslag in alles. Genoemde bladen voegen er bij, dat deze proclamatien zonder uitwerking zijn gebleven.

— Het Fransche eiland Mayotta in het kanaal van Mozambique, niet verre van Madagascar, trekt thans de bijzondere opmerkzaamheid dier regering tot zich. De luitenant kolonel der mariniers Morel, is tot kommandant van dat eiland benoemd, en reeds heeft men om het toenemend belang van dat punt, aldaar eene regtbank van eersten aanleg ingesteld.

— Volgens de *Moniteur de la Flotte* heerscht de gele koorts nog altijd in hevige mate te Rio de Janeiro en op de reede dier stad. Men verwacht te Parijs eerstdaags eene Braziliaansche commissie, om met eene maatschappij over eene verbetering van de haven en van de stad te onderhandelen; een maatregel, waarvan men zich voor de gezondheid veel voorstelt.

— Volgens een gerucht, zal de post van aartskanselier des rijks, welken de hertog de Cambacères onder Napoleon I bekleedde, ten behoeve van den heer de Persigny weder in het leven geroepen worden.

Duitschland.

Uit Frankfort wordt het volgende gemeld:

Tot dusverre kon een vreemdeling in Zweden de naturalisatie niet verkrijgen, dan wanneer dit aan den koning behaagde en dan nog had hij geen burgerregten. De standen hebben hierin verandering gebragt. Voortaan zal een vreemdeling de naturalisatie kunnen bekomen, wanneer hij met goedkeuring van de regering drie jaren in Zweden heeft gewoond. In hetzelfde land heeft men eene andere vrijheid ingevoerd, door verandering te brengen in de wet, welke niet toeliet openbare bedieningen te geven aan personen die de staatsgodsdienst niet beleden. De belijders van alle godsdiensten zullen voortaan professoren of staatsgeneesheeren kunnen worden.

— In het beroemde museum te Dresden zijn onlangs vijf kostbare schilderijen, door eene onbekende hand geheel bedorven. Naar men van daar verneemt, zou eenige dagen te voren bij het ministerie van binnenlandsche zaken, een anonyme brief zijn ontvangen, waarin men over de naaktheid dier beelden klagde, met de bedreiging van ze te vernietigen, indien zij niet verwijderd werden. Tot dusverre is het nog niet gelukt den dader en vermoedelijken schrijver van dien brief te ontdekken.

—Het in de conferentie te Neurenberg bewerkte ontwerp van een algemeen Duitsch wetboek van koophandel, is thans met de daarin gebragte wijzigingen gedrukt, en zoo wel aan de bondsvergadering als aan verschillende Duitsche regeringen ter inzage en beoordeeling gezonden. Ten behoeve van het publiek zal nu ook eerstdaags hiervan eene officieele editie verschijnen, om door den boekhandel algemeen verbreid te worden. Vergeleken met het ontwerp, zoo als het oorspronkelijk was, heeft het bij de tweede lezing belangrijke wijzigingen, of liever verbeteringen ondergaan. De vroegere 357 paragrafen zijn op 399 gebragt. Ook heeft de indeeling van het geheel de verandering ondergaan, dat uit de vroegere drie boeken, vier zijn ontstaan. Het eerste boek behelst de ontwikkeling en verklaring van de regten des handelsstands in het algemeen; het tweede heeft betrekking tot de handel maatschappijen, waartoe al de commanditaire vennootschappen en maatschappijen op aandeelen, gerekend worden te behooren; terwijl het derde en vierde boek toegewijd zijn aan de overige handels associatien, zonder maatschappelijke organisatie en fondsen en alleen tot doel hebbende, eene vereeniging voor enkele handelsondernemingen voor gemeenschappelijke rekening. Het Neurenberger dagblad, aan hetwelk deze bijzonderheden ontleend zijn, laat zich over het algemeen, zeer gunstig uit over de grondigheid en volledigheid, die in de bewerking van dit ontwerp doorstralen en het uitzigt aanbieden, dat het in de uitvoering geene wezenlijke zwarigheden zal ontmoeten.

— Door den minister van financien te St. Petersburg, wordt aangekondigd, dat al de voordeelen, die door het met Frankrijk gesloten tractaat van 14 Junij des vorigen jaars, aan de Fransche onderdanen voor hunne handelsbetrekkingen in Rusland bewilligd zijn, voortaan in dezelfde mate en onder dezelfde voorwaarden ook aan de ingezetenen van Griekenland en de Noord Amerikaansche staten zijn toegestaan.

— Den 16den Maart is de bekende natuurkundige Gottfried Nees v. Esenbeck te Breslau overleden. Hij was den 14den Februarij 1776 geboren. In het jaar 1852 wegens deelneming aan kerkelijke en staatkundige bewegingen, zonder pensioen uit de staatsdienst ontslagen, geraakte hij in zulke behoeftige omstandigheden, dat hij niet alleen zijne bibliotheek en herbarium voor eene zeer geringe som verkoopen, maar ook de ondersteuning van zijne talrijke wetenschappelijke vrienden, gelijk denkende en voormalige scholieren aannemen moest, om in zijne meest beperkte behoeften te kunnen voorzien.

Belgie.

Sedert de optreding van het liberale ministerie in Belgie komen er in den gang der openbare aangelegenheden geene stoornissen noch moeijelijkheden voor; de rust binnen 's lands en de goede verstandhouding met het buitenland zijn, althans oogenschijnlijk, verzekerd; in de wetgevende Kamers wordt hartstogtelijke discussie over politieke aangelegenheden vermeden, maar ijverig aan de afdoening van administrative zaken gearbeid. Terwijl in de conservative dagpers soms eenige wrevel over dien zoo onverwachten loop der zaken doorstraalt en gezegd wordt dat de Kamers niets doen en de kosten niet waard zijn, triomferen de ministrieele dagbladen.

Teregt zeide dan ook het wel geschreven orgaan der constitutionelen, de *Independance*: »De wijze waarop de constitutionele instellingen hier te lande thans werken, is eene treffende logenstraffing voor de voorspelling harer vijanden. Hoe dikwerf is er niet beweerd dat die instellingen in tijden van rust en van politike loomheid bruikbaar waren, maar niet konden dienen tot afwering van de moeijelijkheden en gevaren van minder heldere dagen in het leven der natien. En wat zien wij thans hier te lande? Men zal voorzeker niet beweren dat het nu een tijd zonder moeijelijkheden en bezwaren is: daarvan zouden staten van hoogeren rang dan Belgie des noods kunnen getuigen. En bevinden wij het constitutionele en parlementaire regeringsstel ontoereikend voor hetgeen zulk een staat van zaken vereischt? Sohenkt het ons niet langer de vrijheid, het stoffelijke en zedelijke welzijn, welke wij gedurende ruim een vierde gedeelte eener eeuw genoten hebben? Laat onze tegenpartijders antwoorden: waar de feiten zoo duidelijk spreken zullen zij hunne dwaling erkennen.

» Zelfs kan men zeggen dat zekere wetten, wier doelmatigheid door de vijanden der volksvrijheid inzonderheid in twijfel getrokken was, onlangs gebleken zijn ruimschoots genoegzame waarborgen voor de zaak der openbare orde en voor de handhaving van het gezag der overheid op te leveren. Zoo werd beweerd dat in een land alwaar de regtspraak over alle drukpersmisdrijven aan de gezworenen opgedragen was, zekere misdrijven van dien aard altijd ongestraft zouden blijven. Maar wij hoorden in de vorige week drie dagbladen door de jurij van Brabant schuldig verklaren aan het misdrijf van beleediging van een buitenlandschen souverein.

» Wij hebben hier de uitspraak van die jury niet te beoordeelen: zij heeft naar hare gemoedelijke overtuiging regt gesproken, en is aan niemand rekenschap van hare beslissingen verschuldigd. Maar zij heeft getoond dat zij niet terugdeinst voor hetgeen zij zich ten pligt acht, hoe hard die pligt haar ook moge vallen.

» Wij mogen dus zeggen dat de werking onzer instellingen volkomen regelmatig is, en dat onze wetten aan de burgermaatschappij en aan elken burger waarborgen voor de openbare orde en veiligheid opleveren, terwijl de wetgevende Kamers zich rustig met het onderzoek en de behandeling van gewigtige zaken, rakende onze zedelijke en stoffelijke belangen, bezig houden."

Spanje.

Bij de komst aan het bewind van den Spaanschen staatsman, den heer Isturitz, hebben de liberalen zich gevleid, dat het ministerie onder zijn voorzitterschap de zaken in eenen vrijzinnigen geest zou besturen. Al spoedig hebben zij echter eene teleurstelling ondervonden, nadat de heer Isturitz in den Senaat had verklaard, dat hij de staatkundige beginselen van zijnen voorganger in toepassing dacht te brengen, behoudens eenige dringend gevorderde wijzigingen, en zij hadden begrepen dat deze allezins rekbare uitdrukking weinig of geene waarborgen opleverde. Daarna heeft het ministerie Isturitz zich in de Cortes bijna tegen elk belangrijk wets ontwerp, door het kabinet Armero voorgesteld, verklaard, en is hij nu laatstelijk ook opgekomen tegen de zoogenaamde desamortisatie wet.

Het Spaansche gouvernement heeft aan de Cortes de staatsbegrooting voor het loopende jaar voorgedragen en tevens magtiging gevraagd om voorloopig de in die voordragt bevatte bepalingen in werking te brengen en 's lands inkomsten te innen en te besteden zoo als daarbij voorgesteld was. Dit aanzoek was van te meer gewigt, daar in de begrooting de opbrengst der grondbelasting een achtste of vijftig millioenen realen hooger gesteld, en tevens aan het gouvernement eene

ruime bevoegdheid tot het uitgeven van vlottende schuld en tot het oproepen van dienstpligtigen voor de krijgsdienst gegeven werd; en was het eenmaal ingewilligd, dan zou er aan naauwkeurige toetsing van de bijzondere posten der begrooting in de Cortes niet meer te denken zijn. Het vond dan ook tegenstand bij de progressisten partij; van dien kant werd gezegd dat het sedert lang de gewoonte van alle conservative kabinetten in Spanje was, op zulk eene wijze de staatsbegrooting, het gewigtigste onderwerp van het overleg tusschen de staatsmagten, aan het onderzoek der volksvertegenwoordiging te onttrekken; verder werd de vrees te kennen gegeven dat het ministerie, eenmaal de gevraagde magtiging bekomen hebbende, en van de noodige geld en verweringsmiddelen voorzien zijnde, de zitting der Cortes sluiten of voor onbepaalden tijd verdagen zou; op grond hiervan werden verscheiden amendementen voorgesteld, alle strekkende om de gevraagde magtiging te beperken en slechts voor een gedeelte van het jaar te verleenen.

Maar het ministerie bestreed die amendementen met verklaring dat het zou aftreden, indien zijn voorstel betrekkelijk de begrooting verworpen of ook maar gewijzigd wierd. Deze bedreiging maakte ook bij de oppositie indruk, daar men vreesde dat het ministerie Isturitz door een kabinet van absolutisten opgevolgd zou worden: en in de zitting der Cortes van den 13den Maart is aan het gouvernement de gevraagde magtiging verleend om de voorgedragen staatsbegrooting dadelijk in werking te brengen.

De magtiging is nagenoeg eenstemmig, met 184 tegen 12 stemmen verleend.

Het ministerie had die magtiging als een blijk van vertrouwen gevraagd met verklaring dat het zou aftreden indien zij geweigerd wierd. Het schijnt alzoo thans nagenoeg de geheele kamer op zijne zijde te hebben en te mogen rekenen op een minder kortstondig bestaan dan aan hetzelve aanvankelijk voorspeld werd.

Mogt de toestemming niet verleend en het ministerie afgetreden zijn, dan zou het hoogst moeijelijk zijn geweest om bekwame staatslieden te vinden, die zich met het regeringsbeleid wilden belasten.

Bijzonderheden betreffende Canton.

De correspondent van de *Times* deelt omtrent die stad het volgende mede:

Op den 21sten Januarij keerde ik terug naar mijn hoofdkwartier in Canton, en vond dat de teedere bekommering van de inwoners van Hongkong geheel en al ongegrond was. Ik doorwandelde de stad met mijn valies en *chowchow* mandjes, vergezeld van mijne vier coolies. Langs de groote oostelijke en westelijke straten waren geslotene winkels eene zeldzame uitzondering geworden, en de eenige moeijelijkheid die wij ondervonden was om door de volksmenigte heen te dringen. Het volk was bezig met het opsnijden van hunne biggen en hunnen visch (vooral zeer groote karpers, zeelten en voorns, die men in de straten der stad in grooten overvloed aantreft), en met het kooken hunner eetwaren. — Ledigg ngers speelden het Chineesche dobbelspel en vertoonden hunne hoopen gelds op de speeltafel. De rariteits-winkels, in ongelooflijk aantal, waren vol met zeldzame artikelen, en maakten onder de bijgeloovige luitenants slagtoffers, op eene wijze die Mencius zelf niet goedgekeurd zou hebben. De verzamelde menigte was zelfs niet bevreesd om hare nieuwsgierigheid aan den dag te leggen omtrent de kleeding en gelaatstrekken harer Europeesche gasten; de winkeliers noodigden hen in hunne winkels met eene beleefdheid die bewijst dat zij geen twijfel koesteren dat zij zich het regt van overwinnaars op eene geheel andere wijze zullen aanmatigen dan door aankoop. Intusschen heeft de geest van moedwil hen verlaten. Noch in woord noch in gebaar toonen zij het geringste kenteeken van vijandschap of zelfs van afkeer, en wat het denkbeeld betreft om ons de stad weder te ontnemen, geloof ik dat geen tien Chinezen in het gezigt van Canton, zich zouden durven vermeten een' stok op te nemen in tegenwoordigheid van eenen Engelschen of Franschen soldaat of matroos.

De Chineschen zijn bezig met het wegruimen der puinhoopen, om hunne verbrandde huizen weder op te bouwen, maar de niet beschadigde winkels nabij de tresorie blijven nog steeds hardnekkig gesloten. — In de groote westelijke voorstad, waar de straten en winkels even zoo goed zijn als in de stad, viel geen enkel schot, de zaken gaan er als naar gewoonte.

Men heeft te groote denkbeelden gehad van de kommercieele gedeelten van Canton. Wij hebben gemeend dat er een grein van waarheid moet zijn in het ijdel gezwets der Chinezen. Canton is volkrijk; maar dat is ook alles. In andere opzigten is het eene zeer gewone Chinesche stad — Deszelfs tempels zijn talrijk, en de tempel van Confucius en die der vijf honderd goden zijn goed in hunne soort, maar de meesten der anderen zijn ellendig en in eenen vervallen toestand. De Pagoda met negen verdiepingen is in zulk een' bouwvalligen staat, dat de generaal verboden heeft om de fragmenten van deszelfs gebrokene trappen te beklimmen.

Nothans is deze Pagode de *lion* van en wordt er het meest op gepocht te Canton. De Chinezen pochten er op dezelve omdat vreemdelingen er niet nabij genoeg konden komen om te zien welk een ellendige puinhoop het is. Wat kunnen wij denken van een volk dat niet eenige dollars over heeft om zijne monumenten voor bouwvalligheid te bewaren. Toen de generaal en zijn gevolg zich naar de Padoga begaf zag dezelve er uit alsof hij sedert de laatste twintig jaren niet geopend was geweest.

Hoezeer verschilt de wezenlijkheid van de Chineesche levenswijze van onze Engelsche denkbeelden van Oostersche pracht! — Hunne belagchelijke *mandarins* wonen in huizen waarin een Engelsch *gentleman* zich schamen zou zijn rentmeester te huisvesten, terwijl de woningen hunner ondergeschikten plaatsen zijn welke een Engelsche boer onwaardig zou achten voor zijne koeijen. Men zegt dat zij aan hunne uitgestrekte *Yamuns* geene zorg wijden omdat zij hunne posten zelden langer dan drie jaren bekleeden; gevolgelijk bestaat hunne weelde alleen in hunne kleeding, geborduurde bovenrokken, japissteenen scepters, losse zijden stoelenbedekkingen, en dergelijke roerende goederen.

Ik vond de *Yamuns* van Peh-Kwei in eenen drukkeren toestand dan toen ik dezelve verliet. Ik zal de gewaarwordingen van den eersten nacht in dat verblijf niet vergeten, toen wij eensklaps met zonsondergang met 50 manschappen in dat onbekende Babijlon van eindelooze pavillioenen opgesloten werden zonder licht of gids, en daarbij onbekend met de taal. Verbeeld u dat 50 vreemdelingen in de Vauxhall-tuinen, twee dagen nadat Londen bestormd was geworden, in de duisternis alleen werden gelaten, voelende naar eene plaats om zich te slapen te leggen. Het was niet zeer bemoedigend dat, toen twee onzer tot aan de woning van Peh-Kwei doordrongen om olie en kaarsvet te vragen, honderd lieden door Peh-Kwei en zijnen gast, den Tartaarschen Generaal, aangevoerd, ons in in koor bestormden, en ons twee malen naar buiten drukten, vóór dat wij ons genoegzaam verstaanbaar konden maken om een pond kaarsen als de prijs van vrede en rust te bekomen.

Dit is thans geheel veranderd. Door de open *Yamun* deuren komen en gaan eene menigte Chinezen. Het Chineesche tribunaal van Peh-Kwie en het tribunaal der drie commissarissen (kolonel Holloway, de Fransche kaptein Martineau en de heer Parkes) zijn *aux petits soins*. Dank zij de geestkracht van het triumviraat, zijn de straten van Canton even veilig voor Europesche gewelddadigheden, als de straten van Parijs zulks zijn voor Chinesche afpersingen. Kolonel Holloway's geregtshof draagt zorg voor alle gemengde gevallen, en als hij den volgenden dag bevindt dat een Chinees ongelijk heeft, zendt hij hem naar Peh-Kwei met een verslag van de omstandigheden. De mandarin is zoodanig gestreeld door dit kompliment, dat de arme duivel op zijn bevel bijna met bamboes dood geslagen wordt.

De *Morning Post* zegt:

»Men behoeft geene scherpe oogen te hebben om te zien dat *Canton* sedert jaren is achteruitgegaan. Zonder te spreken van de schade, door het bombardement veroorzaakt, kan men geen twintig ellen ver binnen deze zoo digt bevolkte stad doordringen zonder sporen van verval te zien. Op eenige uitzonderingen na zijn hunne tempels en *joss-huizen* bijna allen puinhoopen. Hunne afgoden, die talrijk genoeg zijn, zien er betreurenswaardig uit; velen hebben geene teenen, geene vingers meer, missen alle uiterste punten en zijn blijkbaar sedert jaren niet geschilderd of verguld geworden. Sommige tempels, waarschijnlijk de particuliere eigendommen van mandarijnen, bezitten nog hunne vroegere sierlijkheid; vooral heeft er een, digt bij het algemeen hoofdkwartier gelegen, beeldhouwwerk *en basrelief* van zulk eene sierlijkheid en schoonheid, dat men weinig werk van dien aard zal vinden, dat hetzelve overtreft.

Elk die onbevooroordeeld is opzigtens de Chinezen, zal niet zonder een gevoel van leedwezen de zalen van het Collegie of Hoogeschool doorwandelen, die geheel met gras begroeid zijn. Dit is een zeer groot gebouw, aan elke zijde met verscheidene rijen cellen voorzien. Het was namelijk het gebruik bij de jonge Chinezen om in deze cellen te studeren; de groote zaal werd gebezigd tot het doen van examen door de kandidaten, ter bekoming van graden.

Men berekent dat zich 8000 van deze cellen in dit gebouw bevinden die vroeger door even zoovele studenten gebezigd werden, terwijl uit hoofde van plaatsgebrek, aan honderde sollicitanten toelating geweigerd werd. Dit beroemd collegie hetwelk Voltaire's lof afperste is thans met onkruid begroeid en in een' bouwvalligen staat; het is meer dan waarschijnlijk dat zich sedert lange jaren hier geen enkele student heeft aangeboden om zich aan het gevreesde mandarijn-examen te wagen.

Canton heeft als stad geen aanspraak op schoone

heid. Door de Oosterpoort de stad binnen tredende, komt men plotseling in de regte straat van „Weldadigheid en Liefde", die, van het Oosten naar het Westen loopende, bijna twee Engelsche mijlen lang is. In deze straat bevinden zich al de *IJamuns* en openbare gebouwen. Zij is zeer naauw en eng. De eerste plaats van eenige merkwaardigheid is de tempel van Confucius, een groot gebouw met goede commoditeiten voor het inkwartieren van troepen, maar ook niets anders om der aandacht aan te bevelen.— Daarna komt men aan een' grooten hal, waarvan het midden gebruikt wordt voor eene markt, het uiteinde voor een *Joss huis*, terwijl de zijden van het gebouw afgedeeld zijn in vertrekken, alwaar verschillende figuren met vrees inboezemende naauwkeurigheid de onderscheidene pijnigingen en straffen voorstellen welke de misdadigers te ondergaan hebben.

Verder ziet men de Tresorie; daarna de *IJamun* van Peh-Kwei; vervolgens de woning van den Tartaarschen Generaal. Al deze *IJamuns* zijn in denzelfden stijl gebouwd. Men gaat door eene groote poort, waarop twee oude grimmige en wreed uitziende monsters geschilderd zijn, welke men vermoedt, dat de voorouders van den tegenwoordigen bewoner van het paleis moet voorstellen, en de woning binnen tredende worden zij door hunne nakomelingen met den grootsten eerbied begroet.— Het was de moeite waard de vreugde te zien die Peh-Kwei zelf aan den dag legde toen hij deze leelijke, stomme beelden mogt weder zien. Door de eerste poort gaande voert eene binnenplaats, naar een grooten open hal, aan welks beide zijden zich de woningen bevinden der onderscheidene dienstboden en coolies van den mandarijn. Men wandelt voort en doorkruist eene andere binnenplaats welke meer kenteekenen van zorg en sierlijkheid draagt dan de vorige, en komt alsdan aan den eigenlijken zetel van den mandarijn, waar hij zijn regt uitoefent en van waar zijne bevelen uitgaan. Deze weder overtrekkende komt men wederom aan eene nieuwe binnenplaats, alwaar men de schoonste bloemen ziet, die in derzelver heerlijke verscheidenheid prijken en zorgvuldig verzorgd worden. Wanneer men nu alwederom deze overgaat komt men eindelijk aan een ander uitgestrekt gebouw, waarin zich de vertrekken der vrouwen bevinden. Porcelein, glas, lakwerk, behangsel, zijden, damast, zilveren versierselen ziet men hier in groote hoeveelheid, en deze zijn dan ook de eenige vertrekken alwaar wezenlijke smaak met wezenlijk gemak gepaard is.

Gemengde Berigten.

In de laatste zitting van de academie van wetenschappen te Parijs heeft de heer Dumas eene voorlezing gehouden over de nieuwe plant *Sorgho* genaamd, die zich tot de bereiding van suiker bijzonder leent; daar ze veel meer suiker houdende bestanddeelen bevat dan de beetwortel. Oorspronkelijk eene plant van de heete landen, wordt zij als gras op de landerijen gedroogd even als dit plaats heeft met het gemaaide gras. Wanneer zij op die wijze gedroogd is, verliest zij nagenoeg 70 pCt. van haar gewigt, en wordt daardoor beter geschikt tot het vervoer en tot berging; daar zij een rond jaar goed kan blijven, kan men tot de bereiding van suiker overgaan; wanneer de overige werkzaamheden op het land nagenoeg stilstaan.

In Costa Rica neemt het gebruik van Guano veel toe, daar men er zeer goede resultaten door verkrijgt, vooral op koffij en suikerplantagien waarvan op sommige de oogst het dubbele heeft bedragen.

De door de zadel- en schoenmakers als doelloos weggeworpen snoeisels en uitsnijsels, worden in Frankrijk opgezameld. Zij worden in eene machine van acht paardenkrachten, door middel van molensteenen, tot een grof poeder vermalen. Dit poeder wordt gelatine vermengd en verwarmd zijnde, in dunne platen gegoten, die men door verwarmde lucht droogt. Deze platen worden met een bruineerijzer geëffend, stevig gemaakt en gepolijst; en dienen zoowel voor het fatsoeneeren der zadels als voor ordinaire laarzen, en voor de achterlappen en zoolen der schoenen.

Een ander Fransch industrieel heeft het middel gevonden, het leder zoo dun te spouwen, door middel van eene machine, dat men thans van paardenleder handschoenen maakt, die met geitenlederen, bijna in alles kunnen wedijveren.

Ook heeft men eene waschmachine uitgevonden, waarin de kleederen door drukking worden gereinigd. Zestig slagen wasschen vijf Ned. ponden lijnwaad in eenmaal; men kan op deze wijze 500 Ned. ponden in één dag wasschen.

Als eene zeldzaamheid en bijzondere, waarlijk niet benijdenswaardige lotsbedeeling, wordt uit Hilversum gemeld, dat aldaar nog, in *éene* niet ruime kamer vier geslachten, bestaande uit *drie weduwen* met drie kinderen te zamen wonen, van welke de *over-grootmoeder* 97, de grootmoeder 71 en de moeder 47 jaren telt.— Bij deze bijzonderheid mag nog gevoegd worden, dat de grootmoeder met haren echtgenoot onder Napoleon in dienst bij de 5de afdeeling der zoogenaamde blaauwkleppen als marketentster verschillende kampanjes heeft bijgewoond; dat zij in het jaar 1811 te Straatsburg gevangen genomen, in de gevangenis bevallen is en daarop na hare loslating met haren echtgenoot, die gekwetst was, en hare jonggeborene weken lang gemarcheerd heeft, om op vaderlandschen bodem terug te komen, alwaar haar echtgenoot kort daarna is overleden.

Producten-Handel.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 10 dezer. van plant. Bleijendaal, 26 vaten à 10,31 cent.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij J. H. Zaal. Sluit 14 dezer.

Johannis Hermanus, kapt. J. E. Wijgers, adres bij M. M. Curiel. Sluit 15 dezer.

Anna Lena, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Mina, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Rijnbrand, kapt. F. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

Suriname, kapt. P. Keijntjes, adres bij J. Gisius.

Susanna kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij.

Diana, kapt. Hofker, adres bij H. C. Levij.

Hermanus Izaak, kapt. Braunstahl, adres bij J. H. Zaal.

Johanna Christina, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f*20—

voor zes maanden . . 11—

» drie » . . » 6—

Voor elk afzonderlijk nummer der Courant . . . . —25

De prijs der Advertentien is per regel —25